

Oddlužení

Oddlužení je šancí pro poctivého dlužníka, který, pokud splní podmínky stanovené zákonem, **může být osvobozen od zbytku dluhů.**

Výhody

- Zbavíte se vysokých dluhů, které byste jinak nedokázali splatit.
- Jednou splátkou řešíte všechny dluhy, splátka je přerozdělena mezi všechny přihlášené věřitele
- Dluhy se „zafixují“ a přestanou vám tak narůstat úroky.
- Exekutor nemůže provést exekuce na váš majetek.
- Oddlužení („osobní bankrot“) je dlouhodobě výhodnější než exekuce.

Nevýhody

- Měsíčně vám ale může zůstat méně peněz než v exekuci.
- Počítejte také s papírováním a dohledem správce. Musíte přiznávat všechny příjmy a majetek.
- I v oddlužení vám můžou část majetku zpeněžit.
- Průběh oddlužení je veřejně dostupný v insolvenčním rejstříku, a to ještě 5 let po skončení. Může tak být těžké získat např. novou půjčku.

Podmínky

Základní předpoklad pro povolení oddlužení je úpadek (či hrozící úpadek). Dlužník je v úpadku, pokud má alespoň 2 věřitele, peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po splatnosti a tyto závazky není schopen plnit.

Hrozící úpadek je situace, kdy lze očekávat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splácet podstatnou část svých závazků. I hrozící úpadek lze řešit oddlužením.

Způsoby oddlužení

Existují 2 způsoby oddlužení. O tom, jakým způsobem se oddlužení provede, rozhodují nezajištění věřitelé, nerozhodnou-li, rozhodne soud. Dlužník pouze navrhuje jeden ze způsobů:

- 1) **prodej majetku dlužníka** – dojde k prodeji veškerého movitého a nemovitého majetku s výjimkou věcí nezbytně potřebných k uspokojování dlužnických potřeb a jeho rodiny (§322 OSŘ). Dlužníkovi zůstane obvyklé vybavení domácnosti a příjmy, které nelze postihnout výkonem rozhodnutí /exekucí. Zpeněženo může být např. stavební spoření, investiční, životní a penzijní pojištění, podílové listy, akcie, podíl v družstvu ... Pravidelný příjem dlužníka zůstává nedotčen! V tomto případě není chráněno obydlí, to znamená, že může být prodán byt nebo dům dlužníka.
- 2) **splátkový kalendář po dobu 36 měsíců a prodej zpeněžitelného majetku dlužníka** (nejčastější varianta)

Minimální částka pro vstup do oddlužení činí 2178 Kč měsíčně - 1089 Kč jde na odměnu insolvenčního správce a minimálně stejná částka musí jít na splátku pro přihlášené věřitele. Splátka je srážena z příjmu. Výše srážky se odvíjí od výše příjmu dlužníka a vyživovaných osob (manžel/ka, děti). Dlužníkovi musí být ponechána tzv. nezabavitelná částka. Měsíční splátka se použije nejprve na pokrytí odměny správce, ev. výživného a zbytek se přerozdělí mezi věřitele.

Kalkulačka splátek v oddlužení <https://insolvency.justice.cz/#kalkulacka-splatek>

Z kalkulačky vyčtete, kolik by byla splátka/srážka do oddlužení a kolik Vám musí být ponecháno jako nezabavitelné minimum. **Nicméně skutečnou výši splátky, kterou budete hradit během 36 měsíčního splátkového kalendáře určí soud až v rozhodnutí o schválení oddlužení.** Splátka určená soudem tedy může být vyšší než ta, která byla vypočtena /např. poradnou/ z kalkulačky při sepsu návrhu.

Sepis a podání návrhu

Návrh na oddlužení smí podat dlužník prostřednictvím advokáta, notáře, exekutora, insolvenčního správce. Odměna pro tyto osoby je 4 840 Kč (u manželů 7 260 Kč), nehradí se předem !!

<https://vesta.justice.cz/>

Nebo lze podat prostřednictvím akreditovaných osob, které tuto službu provádí bezplatně! Seznam akreditovaných osob zde: <https://sako.justice.cz/>

Návrh se podává prostřednictvím datové schránky u krajského soudu, v jehož obvodu má dlužník trvalé bydliště, případně v jehož obvodu se zdržuje, pracuje.

Podáním návrhu se zahajuje insolvenční řízení, což znamená, že dlužník může nakládat s majetkem pouze běžným způsobem, nesmí snižovat jeho hodnotu a proti dlužníkovi sice lze nařídit exekuci, ale nelze ji provádět.

Po podání návrhu soud posuzuje, zda je splněn úpadek/hrozící úpadek, zda má dlužník dostatečný příjem a zda jsou skutečnosti uvedené v návrhu řádně doložené. Pokud tomu tak je, vydá rozhodnutí o povolení oddlužení, ve kterém je dlužníkovi ustanoven insolvenční správce, se kterým dlužník dále spolupracuje. Správci v období od povolení do schválení oddlužení náleží odměna 2178 Kč za výkon jeho činnosti (u manželů je odměna pro správce 3267 Kč). **Už od rozhodnutí o povolení oddlužení bude Váš plátce příjmu (zaměstnavatel, ČSSZ...) na odměnu správce srážet z příjmu.** Dlužníkovi, který nemá exekuce se bude srážet max. 2178 Kč, tato částka jde na odměnu ins. správce, dlužníkovi s exekucí se bude srážet jako na přednostní pohledávku, správci zaměstnavatel z této srážky zašle 2178 Kč, zbytek srážky bude zaměstnavatel deponovat. Dlužník, kterému nebude možné srazit 2178 Kč, bude soudem vyzván, aby doplatil do této sumy ze své nezabavitelné částky nebo od dárce. Nebude-li minimální měsíční splátka 2178 Kč během úvodních 6 měsíců hrazena, nebude oddlužení schváleno!

V rozhodnutí o povolení také soud určí 2 měsíční lhůtu věřitelům, aby se přihlašovali se svými pohledávkami. Tyto přihlášky pohledávek správce v průběhu následujících 2 měsíců přezkoumává a zpracovává zprávu pro soud, ve které popisuje aktuální životní situaci dlužníka, vyživované osoby, jeho majetkové poměry, výši a charakter příjmu dlužníka ale také jaký je jeho možný příjmový potenciál (tedy jakého příjmu by dlužník mohl dosahovat vzhledem k jeho vzdělání a pracovním zkušenostem). Při **vyhodnocení příjmových schopností dlužníka** správce zkoumá aktuálně dosahované příjmy, nejvyšší minulé příjmy za předchozí 3 roky, příjmy uváděné v žádostech o úvěr, nabídky práce v regionu pro obdobné pozice (inzeráty) a příjmový potenciál dlužníka - dle statistického nástroje, který dle oborů uvádí příjmy fyzických osob. <https://insolvency.justice.cz/prijmova-potencialita-dluznika/>

Správce dle příjmového potenciálu dlužníka soudu sděluje, zda dlužník vykonává přiměřenou výdělečnou činnost a zda má nějaké omezení dosahovat vyššího příjmu (věk, zdravotní stav apod.) a zároveň navrhuje splátku do oddlužení.

Správce ve zprávě pro soud také uvádí přihlášené věřitele a jejich pohledávky. Soud na základě této zprávy od správce rozhoduje, zda oddlužení schválí nebo neschválí. Období od povolení oddlužení do jeho schválení je cca 5-6 měsíční.

!! U dlužníků s exekucí na výživné!!

- Po podání návrhu na oddlužení má zaměstnavatel/plátce příjmu i nadále povinnost provádět exekuční srážky pro běžné výživné. Insolvency nepozastavuje srážky pro výživné.

V rozhodnutí o schválení oddlužení soud dlužníkovi stanoví průměrnou výši splátky, kterou bude dlužník po celou dobu 36 měsíců hradit, a celkovou částku, která by měla být těmito splátkami na konci oddlužení uhrazena. Z této splátky půjde 1089 Kč insolvenčnímu správci (u manželů 1634 Kč), dále ev. v plné výši výživné, zbytek splátky bude přerozdělen mezi věřitele. **Je možné, že soudem určená splátka bude vyšší než bylo vypočteno při sepisu návrhu!**

Povinností dlužníka po schválení oddlužení je:

- ▶ každý měsíc platit splátku, která mu byla stanovena soudem
- ▶ mít co nejlépe placenou práci nebo se ji snažit získat, při ztrátě zaměstnání se do 15 dnů evidovat na úřadu práce
- ▶ informovat správce o změně bydliště a zaměstnání
- ▶ předložit správci 2krát ročně přehled svých příjmů a nezatajovat je
- ▶ všechny příjmy i majetek přiznávat, majetek získaný darem nebo dědictvím oznámit správci, bez jeho souhlasu nelze dědictví odmítnout
- ▶ nedělat si žádné nové dluhy po splatnosti
- ▶ vynaložit veškeré možné úsilí, aby splatil co největší část dluhů

Individuální povinnosti dlužníka může stanovit soud v rozhodnutí o schválení oddlužení. Porušení těchto povinností může mít za následek zrušení oddlužení bez osvobození!!

Soud doručuje písemnosti na korespondenční nebo trvalou adresu dlužníka, zároveň je vkládá do veřejně přístupného insolvenčního rejstříku dostupného na www.justice.cz

Přerušení oddlužení

Dojde-li během oddlužení k výpadku příjmů (z důvodu ztráty zaměstnání, déletrvající nemoci, po propuštění z vězení) je vhodné **přerušit oddlužení** (i opakovaně), nejvýše na 1 rok.

Prodloužení oddlužení

Také je možné požádat soud o **prodloužení oddlužení** o 12 měsíců (z důvodů zvláštního zřetele až 18 měsíců) např. v situaci, kdy je celková zaplacená částka ze splátek nedostatečná. Věřitel, ins.správce může podat návrh, aby soud prodloužil oddlužení ze sankčních důvodů (např. o dobu strávenou v evidenci úřadu práce).

Kdy může být schválené oddlužení zrušeno?

- neplníte-li svoje podstatné povinnosti
- pokud Vám v důsledku Vašeho zavinění vznikne nový dluh/peněžitý závazek, který je více než 30 dní po splatnosti. Má se za to, že dlužník zavinil vznik peněžitého závazku, byl-li k jeho vymožení vůči dlužníku nařízen výkon rozhodnutí nebo exekuce.
- pokud po dobu delší než 3 měsíce nejsou prováděny srážky (nebo nejste schopni splácet) alespoň do té míry, aby se uhradila plná odměna pro správce (tj. 1089 Kč), výživné (běžné i dlužné) a odměnu sepisovateli návrhu (OP Brno sepisuje zdarma). Zejména toto může nastat v situaci, kdy např.
 - dárce neposkytuje dar, je-li splátka do oddlužení plněna z darovací smlouvy
 - neposíláte správci splátku uvedenou v závazném příslibu
 - nebude-li možné srážet z Vašeho příjmu v důsledku zvýšení nezabavitelné částky nebo snížení příjmu

Osvobození od zbytku dluhů

Soud rozhodne o splnění oddlužení a osvobození od dluhů za těchto podmínek:

- plníte-li po dobu oddlužení řádně své povinnosti
- byla-li v průběhu 36 měsíců uhrazena částka, která byla určena soudem v rozhodnutí o schválení oddlužení
- je-li uhrazena odměna insolvenčního správce v průběhu celého řízení a také náklady za přezkum pohledávek

POZOR, osvobození se nevztahuje na:

- pohledávky vzniklé po rozhodnutí o úpadku,
- peněžitý trest nebo jiné majetkové sankce, které byly dlužníkovi uloženy v trestním řízení pro úmyslný trestný čin
- pohledávky na náhradu škody způsobené úmyslným porušením právní povinnosti
- pohledávky věřitelů na výživném ze zákona a pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví

Tyto závazky musí dlužník zaplatit v plné výši již v průběhu oddlužení nebo po jeho skončení!

Je oddlužení skutečně 3-leté? zjednodušený časový harmonogram

1. **posouzení vstupu do oddlužení, sepsání návrhu a podání na soud** (lze v řešit OP Brno, časově závisí na aktuální vytíženosti služby a součinnosti klientů při dodání potřebných listin)
2. soud oddlužení **povolí** – dle zkušeností cca 14 dní až 1 měsíc po podání
3. soud oddlužení **schválí** – cca po 5 měsících od povolení
4. po schválení následuje **36 měsíců splátkového kalendáře**
5. **2 měsíce po ukončení splátkového kalendáře** platí dlužník ještě odměnu ins. správci za přezkum pohledávek věřitelů
Za přezkoumání pohledávek má insol.správce nárok na odměnu, kterou budete platit ještě po dobu 2 měsíců poté, co Vám skončí 36 měsíců splátkového kalendáře. Plátce příjmu bude provádět srážky. Za každou přezkoumanou pohledávku má správce nárok na 1210 Kč včetně DPH. Tato platba se Vám bude srážet ze mzdy/příjmu.
6. **Soud vydá usnesení o splnění oddlužení a osvobození dlužníka od zbytku dluhů** – tedy zbytku neuhrazených pohledávek včetně pohledávek, které nebyly včas přihlášeny nebo ke kterým se nepřihlíželo
Až po uhrazení nákladů za přezkum bude soudem přiznáno osvobození a vydáno usnesení o splnění oddlužení!

Co je nutné doložit při sepsání návrhu – co je dobré si nachystat dopředu

- listiny, které prokazují příjem: (aktuální pracovní smlouva, mzdový výměr, rozhodnutí o důchodu)
- příjmy za posledních 12 měsíců (výplatní pásky, složenky o důchodu atd.)
- listiny k dluhům - smlouvy o půjčkách, upomínky, platební rozkazy, rozsudky, exekuční příkazy.
- oddací list, rodné listy dětí, rozsudek o výživném
- doklad o vlastnictví účtu a aktuální stav na účtu